

22. Årsseminar: Agerlandets småbiotoper i et landskabsøkologisk perspektiv

Torsdag d. 30. oktober 2014, Festauditoriet på Københavns Universitet
(Bülowsvej 17, 1958 Frederiksberg C.)

Hegn, diger, grøfter, markskel, vejrabatter, vandhuller, moser, enge, småbeplantninger, skrænter, overdrev og andre små uopdyrkede pletter og linjer i det åbne land – er det, der samlet kaldes agerlandets småbiotoper. Småbiotoperne har mange forskellige funktioner i landskabet. De er levesteder og spredningskorridorer for vilde dyr og planter, de spiller en vigtig rolle i forhold til æstetiske, kulturhistorie og rekreative værdier, men de kan også bidrage positivt til landbrugsproduktionen og medvirke til reduktion af erosion og udvaskning. Småbiotoperne er med andre ord vigtige for bæredygtigheden i det åbne land og de medvirker til øge muligheden for en flersidig udnyttelse af landskabet og dets økosystemtydelser.

Trods fortsat pres på småbiotoperne på grund af landbrugets stadige intensivering, er der samtidigt mange tendenser i udviklingen, der bidrager til styrkelsen af småbiotopstrukturen, ofte understøttet af lovgivning til fremme af miljø- og friluftsmæssige behov. Landskabsøkologien har vist sig som et vigtigt integrerende forskningsområde i forbindelse med den videnskabelige understøttelse af denne udvikling og omstilling.

To vigtige begivenheder vil præge mødet: Den landsdækkende opdatering af §-3-registreringerne, som Naturstyrelsen har foretaget i samarbejde med kommunerne vil blive afrapporteret, og resultaterne fra den landsdækkende overvågning af småbiotoper, der som led i NOVANA-programmet blev gennemført i 2007 og 2013 forventes ligeledes fremlagt. Derudover vil der bliver rig lejlighed til at diskutere småbiotopernes status og mulige fremtid. Et mere udførligt oplæg kan læses i tidsskriftet *Jord & Viden* nr. 6, 2014. Det kan downloades fra Dansk Landskabsøkologisk Forenings hjemmeside www.landskabsoekologi.dk.

Deltagerafgift

Kr. 150,- For medlemmer der er studerende/pensionister/arbejdsløse, inkl. frokost.

Kr. 250,- For andre, der er studerende/pensionister/arbejdsløse, inkl. frokost.

Kr. 400,- For medlemmer, inkl. frokost.

Kr. 600,- For andre, inkl. frokost

Tilmelding

Tilmelding kan ske på foreningens hjemmeside www.landskabsoekologi.dk. Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Jesper Brandt (brandt@ruc.dk), Roskilde Universitet, tlf. 4674 2463 eller på foreningens hjemmeside.

Tilmeldingsfristen er søndag den 26 oktober 2014. Betalingen skal ske samtidig med tilmeldingen på Merkur Bank 8401 1127523 . Ved anvendelse af elektronisk faktura skal det korrekte EAN-nr. oplyses.

Program

I. Indledning: Småbiotopovervågning og landbrugspolitik

- 9.00 Kaffe og registrering
9.30 **Småbiotopovervågning: Historie, politik og perspektiver**
Jesper Brandt (Inst. F. Miljø, Samfund og Rumlig udvikling (ENSPAC), Roskilde Universitet)
9.55 **Nyere metoder til overvågning af arealanvendelse og arealdække**
Gregor Levin, (Institut for Miljøvidenskab, Aarhus Universitet)
10:20 **Kaffepause**

II. Grøftekanternes muligheder og forvaltning

- 10.45 **Grøftekanter og biologisk mangfoldighed**
Casper Ingerslev Henriksen (Institut for Jordbrug og Økologi, Københavns Universitet)
11.10 **Effekten af ændret pleje af rekreative græsarealer**
Flemming Kruse (Vordingborg kommune)
11.35 **Randzoner i landskabet – optimering i forhold til natur, miljø og produktion**
Carl Christian Hoffmann (Institut for Bioscience, Aarhus Universitet)
12.00 **Frokost**

III. Nyetablering og pleje af habitater og spredningskorridorer i det dyrkede land

- 12:45 **Landskabselementers betydning for markvildtet**
Bent Rasmussen (Konsulent i Danmarks Jægerforbund)
13.10 **Praktiske eksempler på forvaltning af levesteder i det dyrkede land i en kommune**
Morten Vincentz (Roskilde kommune)
13.35 **Kaffepause**

IV. Hvad er der sket de senere år og hvordan forbedres småbiotopforvaltningen i agerlandet?

- 14.00 **Landmandens perspektiv på småbiotoperne og deres forvaltning**
Heidi Buur Holbeck (Landskonsulent, Videncentret for Landbrug, Århus)
14.25 **Den landsdækkende opdatering af §3-registreringer – hvad er der sket?**
Tine Nielsen Skaftø (Naturstyrelsen, Miljøministeriet)
14.50 **NOVANA-programmets småbiotopovervågninger 2007 og 2013 – hvad er der sket?**
Jesper Fredshavn (DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, Århus Universitet)
15.15 **Diskussion** (Ordstyrer: Peder Agger)
16.00 **Afslutning**

Dansk Landskabsøkologisk Forening

Dansk Landskabsøkologisk Forening (DLF) er en afdeling under den internationale sammenslutning af landskabsøkologer: *International Association for Landscape Ecology (IALE)*, der blev stiftet i 1982 med det formål, at fremme kommunikationen blandt forskere, planlæggere og praktikere indenfor landskabsøkologien, der indenfor de senere år er blevet et stadigt vigtigere emne indenfor miljøplanlægning og forvaltning. DLFs formål er at udbrede kendskabet til landskabsøkologien i Danmark og øge forståelsen for, hvorledes mange økologiske problemer kun finder deres løsning gennem en helhedspræget indsats for at sikre og udvikle en bedre sammenhæng mellem struktur og funktionalitet i vore landskaber.

DLF er endvidere kollektivt medlem af IALE Europe, der siden 2009 har organiseret landskabsøkologer over hele Europa omkring studiet og forvaltningen af Europas landskaber (se <http://www.iale-europe.eu>). Du kan læse mere om foreningen og dens tilbud på <http://www.landskabsoekologi.dk/>

Medlemskab

Foreningen kan tilbyde to former for medlemskab: et almindeligt medlemskab (kr. 250) eller et studentermedlemskab (kr. 125). Som medlem kan man erhverve et abonnement på det internationale tidsskrift *Landscape Ecology* til favørpris (kr. 950, studenter kr. 575). Information om medlemskab kan fås ved henvendelse til foreningens kasserer Stig Roar Svenningsen, stsv@kb.dk.

Foreningens aktiviteter og publikationer

Foreningen afholder årligt et heldagsseminar, samt mindre workshops og ekskursioner. I forbindelse med afholdelsen af årsseminaret udgiver foreningen oplæggene fra seminaret, der kan findes i foreningens bibliotek på hjemmesiden <http://www.landskabsoekologi.dk/>. Publikationer/Power points fra tidligere årsseminarer kan downloades fra foreningens hjemmeside (www.landskabsoekologi.dk), og omfatter følgende:

Nye vinkler på kulturlandskabet (1995), Landskabet og de alternative driftsformer (1996), Naturkvalitet og landskab (1997), Transport og landskab (1998), Vandet i landskabet (1999), Træer i landskabet (2000/2001), Bynære landskaber (2002/2003), Den administrative inddeling og landskabet (2004), Byen, landskabet og planlægningen 2006), Vandet i landskabet - nye trends og politikker (2007), Hverdagslandskabet og den europæiske landskabskonvention (2009), Bynatur og byøkologi – fremtidige udfordringer (2010), Har vi behov for en ny landboreform? (2011), Naturen i det intensivt udnyttede agerland (2012). Målrettet regulering i landbrugslandskabet (2013)

Agerlandets småbiotoper i et landskabsøkologisk perspektiv

Kom og hør 10 inspirerende oplæg og deltag i debatten om fremtiden for agerlandets småbiotoper

